

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie I./2023
Senát IV

Nález:

spisová značka	II. ÚS 615/2021
populárny názov	Rozhodovanie o trovách konania
sudca spravodajca	Ivan Fiačan
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	20.12.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	V prípade šikanózneho alebo zjavne bezdôvodnej námietky zaujatosti možno podľa § 58 CSP uložiť strane poriadkovú pokutu. Nedôvodná námietka zaujatosti teda nie je dôvodom, aby súd neprihliadol na procesný úkon alebo dôkaz predložený stranou. Aj použitie zásady sudcovskej koncentrácie konania podľa § 153 CSP (ako normatívneho vyjadrenia základných princípov ustanovených v čl. 5 CSP) je pri rozhodovaní o trovách konania podľa § 262 až § 264 CSP značne limitované. Rozhodovanie o trovách konania je síce súčasťou súdneho sporového konania, avšak nemožno v ňom bezvýhradne uplatňovať sudcovskú koncentráciu konania, a to najmä z dôvodu, že o nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP). To platí aj pre rozhodovanie o výške náhrady trov konania (ods. 2 cit. ustanovenia). Nepochybne nemožno zásadu sudcovskej koncentrácie konania uplatniť minimálne na tie trovy konania, ktoré vyšli v konaní najavo. Právo na náhradu trov konania vzniká zo zákona a nemožno ho strane uprieť, napr. aj preto, že si ho neuplatnila.
skutkový stav a základné fakty	Štvorica žalobcov, fyzických osôb, žalobou podanou 15. februára 2007 žalovala sťažovateľa o určenie vlastníckeho práva k lesným pozemkom v rozsiahlej výmere. Žalobcovia sú pozostalí po predkovi, ktorý mal uzavrieť s čs. štátom zámennú zmluvu, ktorej predmetom boli sporné pozemky. Z politických dôvodov ich predok po roku 1948 opustil územie republiky, pričom k riadnemu zápisu vlastníckeho práva k pozemkom nedošlo. Okresný súd rozsudkom z 8. novembra 2017 žalobu zamietol z toho dôvodu, že ako žalovaný mal byť označený vlastníkom – Slovenská republika, a nie sťažovateľ (Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik), ktorý je len správcom štátneho majetku. Zároveň okresný súd rozhodol, že žalovaný (sťažovateľ) má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Na odvolanie žalobcov Krajský súd v Trnave rozsudkom z 9. januára 2019 rozsudok okresného súdu potvrdil a taktiež

	<p>v plnom rozsahu priznal sťažovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.</p> <p>Sťažovateľ si ako úspešná strana sporu po skončení konania vo veci samej podaním z 11. februára 2019 uplatnil právo na náhradu trov konania a v tom aj právo na náhradu trov právneho zastupovania vo výške 19 529,81 eur za jeden úkon právnej služby s tým, že vychádzal z hodnoty nehnuteľností 9 550 435,62 eur (ktorú doložil ohodnotením podľa podnikovej evidencie pozemkov sťažovateľa vychádzajúceho z údajov Národného lesníckeho centra). Okresný súd uznesením z 9. augusta 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom priznal sťažovateľovi náhradu trov konania vo výške 106 517,75 eur.</p> <p>Žalobcovia podali proti tomuto uzneseniu sťažnosť, o ktorej okresný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka zmenil a žalobcom uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania, v ktorých tarifná hodnota bola určená podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky (jedna trinástina výpočtového základu).</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie:</p> <p>V náleze č. k. I. ÚS 119/2012 ústavný súd uviedol, že pokiaľ je vec, právo alebo plnenie, ktoré je predmetom súdneho sporu, peniazmi oceneľné, potom sa táto suma považuje za základ pre tarifnú odmenu advokáta, a to aj vo veciach určenia vlastníckeho práva. Explicitná kogentná úprava § 9 ods. 1 vyhlášky vylučuje použitie § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky. Možno teda z uvedeného vyvodit', že pokiaľ je vec alebo plnenie, ktoré je predmetom daného právneho úkonu, peniazmi oceneľné, potom sa táto hodnota považuje za základ pre určenie tarifnej odmeny advokáta (I. ÚS 176/2017).</p> <p>Otázku oceneľnosti predmetu konania je, zohľadňujúc vlastnú judikatúru ústavného súdu, potrebné skúmať v každom prípade jednotlivo so zreteľom na účinky meritórneho rozhodnutia súdu na strany konania, resp. na možnú zmenu hmotnoprávneho postavenia strán konania (II. ÚS 226/2012, II. ÚS 492/2013, I. ÚS 92/2020, I. ÚS 111/2020). Výsledkom sporu v tomto prípade bola ochrana vlastníckeho práva sťažovateľa (resp. Slovenskej republiky) k sporným nehnuteľnostiam v značnej hodnote. Niet preto pochyb o tom, že pri stanovení tarifnej hodnoty veci (a tým aj základnej sadzby tarifnej odmeny za úkony právnej služby) bola namiesto aplikácia § 9 ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 vyhlášky. Napokon táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná a vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu (najmä I. ÚS 119/2012; z aktuálnych rozhodnutí I. ÚS 58/2021).</p> <p>Ani okresný súd v tejto konkrétnej veci totiž nespochybňuje, že pokiaľ je vec, právo alebo plnenie, ktoré je predmetom súdneho sporu, peniazmi oceneľné, potom sa táto čiastka považuje za základ pre tarifnú hodnotu, a to aj vo veciach určenia vlastníckeho práva k takejto veci. Preto pri výpočte hodnoty jedného úkonu právnej služby je potrebné vychádzať z hodnoty daného sporu.</p> <p>Rovnako z obsahu podaní a vyjadrení zúčastnených osôb, nevyplýva, že by žalobcovia spochybňovali, že pri určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam je pri určení tarifnej hodnoty veci potrebné vychádzať z hodnoty nehnuteľností. Namietali však, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu hodnoty nehnuteľností ku dňu začatia poskytovania právnych služieb, resp. že ich hodnotu je objektívne možné zistiť len s nepomernými ťažkosťami, a preto sa malo aplikovať ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky.</p> <p>Za iných okolností by ústavný súd postup okresného súdu, ktorý na odstránenie všetkých rozporov týkajúcich sa výšky trov konania v rámci rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, nariadil pojednávanie, považoval za celkom správny, pretože CSP takýto postup nevyklučuje. Na prvom,</p>

v otázke výšky trov, súdom nariadenom pojednávaní 23. júla 2020 konajúci sudca uviedol svoje predbežné právne posúdenie s tým, že sa má vychádzať z hodnoty veci, teda z hodnoty sporných nehnuteľností, ktorá však musí byť určená ku dňu začatia poskytovania právnej služby. Bol toho názoru, že sťažovateľ v tomto smere dôkazné bremeno neunesol z dôvodu, že odborné vyjadrenie, z ktorého vychádzalo uznesenie vyššieho súdneho úradníka, neurčovalo hodnotu nehnuteľnosti ku dňu začatia poskytovania právnych služieb. V tomto smere konajúci sudca aj poučil účastníkov s tým, že nevidí dôvod, aby takéto dokazovanie nebolo vykonané. Pojednávanie bolo odročené na 24. september 2020, pričom do 15. augusta 2020 mal sťažovateľ predložiť súkromný znalecký posudok. Na odročenom pojednávaní 24. septembra 2020 konajúci sudca prezentoval svoje predbežné právne posúdenie a konštatoval, že zo strany sťažovateľa opätovne nedošlo k uneseniu dôkazného bremena, pretože znalecký posudok č. 17/2020 predložený žalovaným neurčuje hodnotu nehnuteľností ku dňu začatia poskytovania právnej služby v roku 2010, ale ku dňu začatia sporu v roku 2007. Následne sťažovateľ vzniesol voči konajúcemu sudcovi námietku zaujatosti a pojednávanie bolo odročené na neurčito pre účely rozhodnutia o námietke zaujatosti. Nový znalecký posudok č. 27/2020 žalovaný predložil súdu 9. decembra 2020 s tým, že súd na 17. december 2020 nariadil ďalšie už tretie pojednávanie. Zo zápisnice z tohto pojednávania vyplýva, že okresný súd na tomto pojednávaní vyhlásil dokazovanie za skončené a následne vydal napadnuté uznesenie.

Článok 5 základných princípov CSP umožňuje odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní, len v rozsahu ustanovenom v tomto zákone. Nemožno teda vyvodiť procesné sankcie v takých prípadoch, v ktorých to CSP nepredpokladá. V prípade šikanóznej alebo zjavne bezdôvodnej námietky zaujatosti možno podľa § 58 CSP uložiť strane poriadkovú pokutu. Nedôvodná námietka zaujatosti teda nie je dôvodom, aby súd neprihliadol na procesný úkon alebo dôkaz predložený stranou. O zneužitie práva v tomto smere nemohlo ísť.

Aj použitie zásady sudcovskej koncentrácie konania podľa § 153 CSP (ako normatívneho vyjadrenia základných princípov ustanovených v čl. 5 CSP) je pri rozhodovaní o trovách konania podľa § 262 až § 264 CSP značne limitované. Rozhodovanie o trovách konania je síce súčasťou súdneho sporového konania, avšak nemožno v ňom bezvýhradne uplatňovať sudcovskú koncentráciu konania, a to najmä z dôvodu, že o nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP). To platí aj pre rozhodovanie o výške náhrady trov konania (ods. 2 cit. ustanovenia). Nepochybne nemožno zásadu sudcovskej koncentrácie konania uplatniť minimálne na tie trovy konania, ktoré vyšli v konaní najavo. Právo na náhradu trov konania vzniká zo zákona a nemožno ho strane uprieť, napr. aj preto, že si ho neuplatnila. Strana sporového konania legitímne očakáva, že v prípade úspechu v konaní jej budú prostriedky vynaložené na súdny spor nahradené. V prípade nečinnosti strán tak súd prizná náhradu trov, ktoré vyplývajú zo súdneho spisu. Znamená to, že okresný súd nebol oprávnený, s poukazom na zásadu sudcovskej koncentrácie konania podľa § 153 ods. 2 CSP v spojení s čl. 5 základných princípov CSP (záver bodu 64 napadnutého uznesenia), neprihliadnuť minimálne na tie procesné úkony strán konania, ktoré špecifikujú a preukazujú výšku trov konania tak, ako vyplývajú zo spisu.

Ústavnému súdu nie je zrejmé, z akého dôvodu okresný súd nevychádzal zo znaleckého posudku č. 27/2020 (pokiaľ by aj tento nebol zo strany žalobcov spochybnený), keď až na pojednávaní 17. decembra 2020 bolo dokazovanie skončené, a teda až do tohto okamihu mohli strany produkovať dôkazy. Sám okresný súd v bode 64 napadnutého uznesenia tvrdí, že znalecký posudok č. 27/2020 by inak podľa svojho obsahu bol spôsobilý viesť k uneseniu dôkazného bremena. Nie je teda zrejmé, prečo okresný súd nariadil pojednávanie na 17. december 2020 a na tomto pojednávaní vyhlásil dokazovanie za skončené, keď v konečnom dôsledku na dôkaz zabezpečený do termínu tohto pojednávania

	<p>neprihliadol.</p> <p>V každom prípade však ústavný súd považuje postup okresného súdu pri rozhodovaní o výške trov konania (teda celý postup súdu po právoplatnosti rozsudkov vo veci samej týkajúci sa dokazovania hodnoty nehnuteľností) za absolútne neúčelný a nehospodárny, priečiaci sa zásadám spravodlivého procesu. Je nepochopiteľné, prečo konajúci súd, rozhodujúci o výške trov konania (teda rozhodujúci už vyšším súdnym úradníkom), nevychádzal zo znaleckých posudkov č. 1/2007, č. 3/2007 a č. 4/2007 znalca Ing. Stanislava Gogu, ktoré predložili samotní žalobcovia (zúčastnené osoby) na výzvu súdu z 13. marca 2007 na preukázanie hodnoty predmetu konania pre účely vyrubenia súdneho poplatku. S týmito znaleckými posudkami sa ani vyšší súdny úradník a ani okresný súd v napadnutom uznesení absolútne nevysporiadali, dá sa povedať, že ich bez akéhokoľvek zdôvodnenia prehliadli.</p> <p>Z hľadiska dlhodobej a ustálenej súdnej praxe je takéto ocenenie nehnuteľností pre účely vyrubenia súdneho poplatku spravidla postačujúce aj na účely určenia tarifnej hodnoty veci, o to viac, keď tieto znalecké posudky predložili samotní žalobcovia. Je teda zrejme, že sa s nimi stotožňujú. Okresný súd sa tak mohol vyhnúť zbytočným sporom o hodnotu nehnuteľností. Rovnako aj striktné trvanie na ocenení nehnuteľností presne k dátumu začatia poskytovania právnych služieb ústavný súd považuje z tohto pohľadu za príliš formalistické. Žalobcovia podaním žaloby vymedzili predmet konania (určenie vlastníckeho práva k pozemkom) a zároveň predložením znaleckých posudkov č. 1/2007, č. 3/2007 a č. 4/2007 určili hodnotu predmetu sporu, teda toho, čo bolo pre strany sporu „v hre“.</p> <p>Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením, v ktorom sa okresný súd náležite nevysporiadal so znaleckými posudkami predloženými žalobcami a ktorým súd bez náležitej opory v procesnom práve neprihliadol na trovy konania a ich výšku, ktorá vyplýva 10 zo spisu, bolo porušené ich základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok a práva na ochranu majetku:</p> <p>Napadnuté uznesenie okresného súdu sa bezprostredne dotýka práva sťažovateľa na náhradu trov konania v určitej výške, čo nepochybne zasahuje do jeho majetkovej sféry. Keďže spôsob určenia výšky náhrady trov konania neodzrkadľoval garancie v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo potrebné vysloviť aj porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu. Ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>vlastníctvo-určenie vlastníckeho práva trovy konania nehnuteľnosť-cena nehnuteľností</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 14/2022</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Pokynové uznesenie v exekučnom konaní</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ladislav Duditš</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>

druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	13.12.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 4
analytická právna veta	Zmyslom pokynového uznesenia je vytvoriť samostatný exekučný titul pre oprávneného proti exekútorovi, ktorý si nespĺnil svoju povinnosť odovzdať vymožené plnenie. Výklad, že pokynové uznesenie je možné vydať iba v neskončenom konaní, naopak, odporuje zmyslu novely Exekučného poriadku, pretože to by teoreticky umožnilo exekútorovi jednoducho vrátením poverenia exekučnému súdu úplne sa vyhnúť povinnosti odovzdať vymožené plnenie oprávnenému.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ ako súdny exekútor na základe návrhu oprávneného vykonával podľa poverenia okresného súdu z 12. septembra 2006 exekúciu na vymoženie sumy 625,71 eur s príslušenstvom. Uznesením z 3. septembra 2013 okresný súd vyhovel návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora a zároveň vykonaním exekúcie poveril nového súdneho exekútora. O trovách exekúcie malo byť rozhodnuté samostatným uznesením. Sťažovateľ podal proti uzneseniu odvolanie, ktoré bolo odmietnuté uznesením krajského súdu z 25. februára 2016. Krajský súd mal v uznesení uviesť, že 31. augusta 2013 bolo exekučné konanie skončené, keďže sťažovateľ vymohol od povinného celú pohľadávku, jej príslušenstvo a trovy exekúcie. Okresný súd sa dozvedel o tejto skutočnosti až z podania sťažovateľa (doručeného 21. októbra 2013), ktorým sťažovateľ vrátil okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie. Napadnutým uznesením vyššieho súdneho úradníka bola sťažovateľovi uložená povinnosť, aby uhradil oprávnenému sumu 1 581,32 eur. Uznesenie bolo vydané podľa § 36 ods. 13 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. novembra 2013 do 31. marca 2017, a to na návrh oprávneného, podľa ktorého mu sťažovateľ nepoukázal vymoženú sumu 1 581,32 eur podľa § 36 ods. 8 Exekučného poriadku. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažovateľ podal sťažnosť, ktorá bola zamietnutá napadnutým uznesením sudcu. Sťažovateľ tvrdí, že tzv. pokynové uznesenia vydané podľa § 36 ods. 13 Exekučného poriadku majú procesný charakter. Ak už neprebíha žiadny proces (teda konanie je už skončené), neprichádza do úvahy vydanie takéhoto uznesenia.
z odôvodnenia	Sťažovateľ v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka v prvom rade namietal, že ustanovenia, na základe ktorých súd vydal pokynové uznesenie, boli prijaté až novelou Exekučného poriadku účinnou od 1. novembra 2013. K tejto námietke sudca okresného súdu odkázal sťažovateľa na intertemporálne ustanovenie § 243b ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého sa ustanovenia § 36 ods. 8 až 13, § 46 ods. 3 až 7 a § 60 ods. 2 použijú aj na konania začaté pred 1. novembrom 2013. Ak teda v čase vydania pokynového uznesenia boli naplnené predpoklady v zmysle § 36 ods. 13 Exekučného poriadku, exekučný súd bol povinný vydať uvedené uznesenie, aj keď išlo o exekučné konanie začaté pred 1. novembrom 2013. K ďalšej námietke sťažovateľa, že si sumu vymoženú od povinného jednostranne započítal proti oprávnenému pred účinnosťou novely, sudca okresného súdu uzavrel, že toto tvrdenie nebolo jednoznačne preukázané. Pre vydanie uznesenia podľa § 36 ods. 13 Exekučného poriadku postačuje, že súdny exekútor nepoukázal oprávnenému peňažné prostriedky podľa § 36 ods. 8 a 9, oprávnený podal návrh na vydanie pokynového uznesenia a exekučný súd si pred vydaním uznesenia vyžiadal vyjadrenie sťažovateľa. Tieto predpoklady boli v predmetnom exekučnom konaní splnené, čo sťažovateľ vo svojej sťažnosti

proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka ani nenamietať.

Z uvedeného zhrnutia je podstatné, že okresný súd dal v odôvodnení napadnutého uznesenia zrozumiteľnú odpoveď na všetky tri podstatné námietky sťažovateľa, ktoré inak boli mimoriadne stručne formulované a odôvodnené. Ústavný súd podotýka, že ústavná sťažnosť sa argumentačne nijako nedotýka záverov okresného súdu o nedostatočnom preukázaní tvrdeného započítania, rovnako ani záveru o neexistencii tvrdenej prekážky litispendencie. To znamená, že námietka sťažovateľa o (kvantitatívne) nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia neobstojí.

K námietke sťažovateľa obsiahnutej až v ústavnej sťažnosti o existencii rozdielnej rozhodovacej praxe okresných súdov o podobných návrhoch oprávneného na vydanie pokynového uznesenia ústavný súd uvádza, že nie je jeho úlohou zjednocovať rozdielnu rozhodovaciu prax všeobecných súdov.

Jediná námietka spomedzi tých, ktoré ústavný súd vyvodil z ústavnej sťažnosti, na ktorú je potrebné dať meritórnú odpoveď, spočíva v tom, či bol exekučný súd oprávnený vydať tzv. pokynové uznesenie na vydanie takých peňažných prostriedkov, ktoré boli (nesporne) získané súdnym exekútorom pred účinnosťou novely Exekučného poriadku, a či bolo možné takéto uznesenie vydať v exekučnom konaní, ktoré bolo podľa tvrdenia sťažovateľa skončené vrátením poverenia na vykonanie exekúcie exekučnému súdu.

Ustanovenia § 36 ods. 8 až 13 boli do Exekučného poriadku zavedené jeho novelou účinnou od 1. novembra 2013. Z dôvodovej správy k novele Exekučného poriadku vyplýva, že z dôvodu pretrvávajúcich problémov v aplikačnej praxi bola zakotvená povinnosť súdneho exekútora prijaté plnenia od povinného poukázať oprávnenému bezodkladne, resp. najneskôr v lehote 14 dní od ich prijatia, resp. ak sa oprávnený a súdny exekútor písomne nedohodnú inak (lehota však nesmie byť dlhšia ako 90 dní). V prípade porušenia tejto povinnosti novela Exekučného poriadku upravila, že ide o závažné disciplinárne previnenie. Zároveň nad rámec vyvedenia disciplinárnej zodpovednosti súdneho exekútora bol zavedený nový inštitút tzv. pokynového uznesenia exekučného súdu, ktoré v rámci návrhu oprávneného na plnenie umožní uložiť súdnemu exekútorovi povinnosť poukázať peňažné prostriedky oprávnenému v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia po predchádzajúcom vyjadrení súdneho exekútora. Tento inštitút mal zlepšiť vymožitelnosť práva z dôvodu, že dané rozhodnutie exekučného súdu je samostatným (osobitým) exekučným titulom.

Novela Exekučného poriadku mala za cieľ vyjasniť postavenie exekútora ako osoby stojacej v hmotnoprávnom vzťahu medzi oprávneným a povinným ako platobné miesto povinného. Z toho dôvodu boli novelou zavedené úpravy, ktoré precizovali hmotnoprávne účinky vymoženého plnenia (§ 46 ods. 3) a spôsob jeho použitia. Zavedená bola aj povinnosť exekútora predložiť účastníkom konania pred ukončením exekúcie jej konečné vyúčtovanie (§ 60 ods. 2).

Aj pred novelou Exekučného poriadku bolo nepochybne povinnosťou súdneho exekútora poukázať vymožené (prijaté) plnenie od povinného oprávnenému po znížení o trovy exekútora. Ide o povinnosť vyplývajúcu z postavenia súdneho exekútora ako osoby poverenej štátom realizovať nútený výkon súdnych rozhodnutí. Povaha plnenia vymoženého od povinného nepripúšťa výklad, že by povinnosť súdneho exekútora poukázať vymožené plnenie oprávnenému predstavovala obsah súkromnoprávneho záväzku súdneho exekútora voči oprávnenému, naopak, ide o povinnosť vyplývajúcu z predpisov verejného práva.

Podľa § 243b ods. 1 Exekučného poriadku, ktorý je intertemporálnym ustanovením k novele účinnej od 1. novembra 2013, exekučné konania začaté pred 1. novembrom 2013 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak. Podľa odseku 2 ustanovenia § 36 ods.

	<p>8 až 13, § 46 ods. 3 až 7 a § 60 ods. 2 sa použijú aj na konania začaté pred 1. novembrom 2013. Odsek 2 uvedeného prechodného ustanovenia tak určuje výnimky zo všeobecného pravidla uvedeného v odseku 1 v podobe zavedenia účinnosti niektorých novelizovaných ustanovení do „starých“ konaní vrátane ustanovenia o povinnosti exekútora poukázať oprávnenému prijaté prostriedky v určenej lehote (§ 36 ods. 8) a oprávnenia súdu vydať tzv. pokynové uznesenie v prípade porušenia tejto povinnosti (§ 36 ods. 13).</p> <p>V okolnostiach posudzovanej veci s ohľadom na námietky sťažovateľa je možné otázku konformnosti výkladu prechodného ustanovenia § 243b ods. 2 Exekučného poriadku zredukovať na úvahu, či pod termín „konania začaté pred 1. novembrom 2013“ je možné zahrnúť aj konanie, ktoré bolo ukončené vymožením pohľadávky a vrátením poverenia. Takúto interpretáciu totiž zvolil okresný súd, čo implicitne vyplýva z jeho rozhodnutia. Ústavný súd nepovažuje výklad prijatý okresným súdom za taký, ktorý by popieral obsah a zmysel aplikovaného ustanovenia. Zmyslom prechodných ustanovení bolo dosiahnuť, aby aj v konaniach, ktoré začali pred novelizáciou Exekučného poriadku, došlo k „vyčisteniu“ vzťahov medzi exekútorom a oprávneným, o čom svedčí okrem okamžitej aplikovateľnosti niektorých ustanovení aj znenie § 243b ods. 13 Exekučného poriadku, ktoré pod hrozbou závažného disciplinárneho previnenia uložilo exekútorom do 15. novembra 2013 vydať oprávneným plnenia, ktoré prijali alebo vymohli od povinného pred 1. novembrom 2013. Vo vzťahu k novoprijatým plneniam od povinného sa potom riadne aplikuje novelizovaný § 36 Exekučného poriadku a ďalšie aplikovateľné novelizované ustanovenia.</p> <p>Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom sťažovateľa, že pokynové uznesenie má povahu procesného uznesenia, a preto môže byť vydané iba v začatom a vo vedenom procese. Z dôvodovej správy je možné vyvodiť, že zmyslom pokynového uznesenia je vytvoriť samostatný exekučný titul pre oprávneného proti exekútorovi, ktorý si nesplnil svoju povinnosť. Výklad sťažovateľa, že pokynové uznesenie je možné vydať iba v neskončenom konaní, naopak, odporuje zmyslu novely, pretože to by teoreticky umožnilo exekútorovi jednoducho vrátením poverenia exekučnému súdu úplne sa vyhnúť povinnosti odovzdať vymožené plnenie oprávnenému, a preto ústavný súd nepovažuje za ústavne nesúladný výklad okresného súdu, že príkaz na splnenie povinnosti môže exekučný súd uložiť aj po formálnom skončení exekúcie vrátením poverenia.</p> <p>Interpretácia a aplikácia noriem Exekučného poriadku zvolená okresným súdom nevykazuje známky arbitrárnosti, svojvôle ani neodporuje zmyslu a účelu zákona, a preto ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľa v posudzovanej časti nevyhovet.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>exekúcia-exekučné konanie</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 455/2022</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Náhrada trov a úspech strany v konaní</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Libor Duľa</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález - Nález</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>13.12.2022</p>
<p>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</p>	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a</p>

	doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Úspech strany v konaní z hľadiska náhrady trov sa posudzuje z hľadiska jej úspechu vo veci samej, nie z pohľadu jej úspechu v čiastkovej otázke procesnoprávneho významu.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka v postavení žalobkyne sa proti žalovanej obchodnej spoločnosti žalobou domáhala zaplatenia sumy 27 600 eur s príslušenstvom oproti povinnosti vrátiť žalovanej lesný kolesový ťahač, pričom žalovaná vzájomnou žalobou požadovala zaplatenie sumy 45 897,79 eur s príslušenstvom. O uplatnenom nároku sťažovateľky rozhodol okresný súd rozsudkom pre zmeškanie z 24. novembra 2017. Uznesením vyššieho súdneho úradníka okresného súdu z 15. februára 2018 bola žalovaná zaviazaná zaplatiť sťažovateľke trovy konania vo výške 2 546,76 eur. Všetky už uvedené právoplatne priznané sumy sťažovateľka od žalovanej v rámci exekúcie aj vymohla.</p> <p>Proti rozsudku okresného súdu pre zmeškanie podala žalovaná návrh na jeho zrušenie a uznesením okresného súdu z 1. októbra 2018 bol rozsudok pre zmeškanie zrušený v spojení s uznesením krajského súdu zo 16. mája 2019, ktorým bolo odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu o zrušení rozsudku pre zmeškanie odmietnuté. Podaním z 8. októbra 2019 uplatnila žalovaná proti sťažovateľke vzájomnú žalobu o zaplatenie sumy 45 897,79 eur s príslušenstvom. Následne podaním z 28. októbra 2019 vzala sťažovateľka žalobu v celom rozsahu späť z dôvodu, že na podklade rozsudku pre zmeškanie z 24. novembra 2017 a uznesenia z 15. februára 2018 viedla proti žalovanej exekúciu, v rámci ktorej priznané pohľadávky vymohla.</p> <p>Uznesením okresného súdu z 2. júla 2020 bolo konanie o zaplatenie žalobou uplatnenej sumy 27 600 eur s príslušenstvom zastavené. Zároveň sa rozhodlo, že sťažovateľka má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Napokon vzájomnou žalobou uplatnený nárok žalovanej proti sťažovateľke o zaplatenie sumy 45 897,79 eur s príslušenstvom bol vylúčený na samostatné konanie. Uznesením vyššieho súdneho úradníka okresného súdu z 28. septembra 2020 bolo rozhodnuté o výške trov konania tak, že žalovaná bola zaviazaná zaplatiť sťažovateľke trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 1 784,26 eur a z ostatných trov konania vo výške 1 656 eur.</p> <p>Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažovateľka podala sťažnosť, v ktorej uviedla, že vyčíslenie výšky trov jej právneho zastúpenia je nesprávne a vychádza z neúplného zistenia skutkového stavu. Presná špecifikácia trov právneho zastúpenia obsahuje aj úkony právnej služby, ktoré právny zástupca sťažovateľky preukázateľne vykonal a nachádzajú sa v súdnom spise. Uznesením sudkyne okresného súdu z 27. apríla 2022 bola sťažnosť podaná sťažovateľkou proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka okresného súdu z 28. septembra 2020 zamietnutá.</p>
z odôvodnenia	<p>Sťažovateľka namieta názor, podľa ktorého by jej nemala patriť odmena za úkony súvisiace s konaním a rozhodovaním o návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Podľa sťažovateľky argument okresného súdu, ktorý nepriznanie týchto úkonov právnej služby odôvodnil tým, že sťažovateľka v časti konania týkajúceho sa zrušenia rozsudku pre zmeškanie bola neúspešná, nemôže obstáť. Záver okresného súdu, ktorý na jednej strane z dôvodu úspechu v konaní priznal uznesením z 2. júla 2020 sťažovateľke náhradu trov vo výške 100 %, no na druhej strane s poukazom na jej neúspech v časti týkajúcej sa zrušenia rozsudku pre zmeškanie odmenu za úkony vynaložené v tejto súvislosti nepriznal, sa javí ako nelogický. So skutočnosťou, že sťažovateľka bola v časti konania týkajúceho sa zrušenia rozsudku pre zmeškanie neúspešná, sa mal okresný súd vysporiadať pri rozhodovaní o zastavení konania v rámci výroku o práve sťažovateľky na náhradu trov konania. Je totiž absolútne neprípustné zasahovať do už právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 % tak, že následným uznesením má byť sťažovateľka ukrátená o jednotlivé úkony právnej služby s poukazom na jej údajný čiastočný neúspech v konaní.</p> <p>Je už na prvý pohľad zrejmé, že v uvedenom smere sa argumentácia sudkyne</p>

	<p>okresného súdu vyplývajúca z jej uznesenia z 27. apríla 2022 zásadným spôsobom líši od argumentácie predsedníčky okresného súdu vyplývajúcej z jej vyjadrenia k ústavnej sťažnosti z 13. októbra 2022, ale aj od argumentácie sudkyne okresného súdu vyplývajúcej z jej vyjadrenia z 10. októbra 2022, ktorou reaguje na prijatú ústavnú sťažnosť. Kým totiž sudkyňa okresného súdu v uznesení z 27. apríla 2022 nepovažuje za možné priznať odmenu za úkony súvisiace s konaním a rozhodovaním o návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie z dôvodu neúspešnosti sťažovateľky v tejto časti konania, zatiaľ predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti z 13. októbra 2022, ale aj tá istá sudkyňa okresného súdu vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti z 10. októbra 2022 už argumentujú s poukazom na neúčelnosť týchto úkonov, keďže napokon sťažovateľke v tejto (procesnej) časti konania nebolo vyhovené.</p> <p>Inými slovami, možno dospieť k záveru, že predsedníčka okresného súdu, ale aj samotná sudkyňa okresného súdu v rámci konania o prijatej ústavnej sťažnosti ako keby implicitne akceptovali námietku sťažovateľky, podľa ktorej nie je možné zároveň priznať sťažovateľke v rámci zastavenia konania právo na náhradu trov v rozsahu 100 % a následne odmenu za niektoré úkony nepriznať z dôvodu jej neúspechu v časti konania.</p> <p>Pre ústavný súd je smerodajná argumentácia sudkyne okresného súdu vyslovená v jej uznesení z 27. apríla 2022, keďže práve toto uznesenie je predmetom konania o ústavnej sťažnosti. Záver, ku ktorému sudkyňa okresného súdu dospela, nemožno považovať za akceptovateľný. Úspech strany v konaní z hľadiska náhrady trov sa posudzuje z hľadiska jej úspechu vo veci samej, nie z pohľadu jej úspechu v čiastkovej otázke procesnoprávneho významu. Opačný právny názor, ku ktorému dospela sudkyňa okresného súdu, sa javí ako extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, ktoré je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny</p> <p>Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že právny názor predsedníčky okresného súdu a sudkyne okresného súdu nepovažuje z ústavnoprávneho hľadiska za akceptovateľný. Sťažovateľka v reakcii na návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie využila zákonné 9 prostriedky na presadzovanie vlastného (odlišného) stanoviska, čo rozhodne nemožno považovať za neúčelný postup. Vychádzajúc zo všetkých už uvádzaných skutočností a úvah dospel ústavný súd k záveru, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka konkrétne vymenúva úkony, za ktoré podľa jej tvrdenia nebola priznaná odmena, hoci vykonanie týchto úkonov bolo zo súdneho spisu zistiteľné aj bez predloženia vyúčtovania z jej strany. Možno v tejto súvislosti konštatovať, že sťažovateľkou označené úkony zo súdneho spisu naozaj vyplývali, no odmena za ne jej priznaná nebola. Jedinou výnimkou je úkon „späťvzatie žaloby sťažovateľkou“, za ktorý jej v skutočnosti odmena priznaná bola. Nepriznanie odmeny za vykonanie konkrétnych úkonov označených sťažovateľkou okresný súd dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil, tieto neboli dôvodom kasácie napadnutého rozhodnutia, ktoré však bolo zrušené z dôvodov už uvedených.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>trovy konania práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo vlastníť majetok práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces advokát, advokácia-náhrada trov právneho zastúpenia</p>

	rozsudok-pre zmeškanie
--	------------------------

spisová značka	IV. ÚS 459/2022
populárny názov	Spočívanie premlčacej doby
sudca spravodajca	Libor Duľa
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	10.01.2023
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Bolo by v rozpore s právnou istotou nastolenou stranami uzavretou zmluvou, aby veriteľ neplatnosť rozhodcovskej doložky predpokladal a konal v protiklade s ňou tak, že by si právo zo zmluvy uplatnil na súde. Záver, že dojednaný a dovtedy, čo sa týka právomoci, nespochybný rozhodcovský súd, nie je iným príslušným orgánom podľa § 112 Občianskeho zákonníka, by nevyhnutne viedol nielen k tomu, že by veriteľ musel konať neracionálnym spôsobom, ale aj k popretiu zmyslu § 112 Občianskeho zákonníka, ktorého účelom je ochrana oprávnenej osoby pred plynutím premlčacej doby v prípade riadneho uplatnenia nároku v konaní, ktoré nevedlo k jeho právoplatnému priznaniu alebo ku skutočnému vymoženiu.
skutkový stav a základné fakty	<p>Právny predchodca sťažovateľky – Sberbank Slovensko, a. s., veriteľ, uzavrel s dlžníkmi zmluvu o poskytnutí peňažných prostriedkov na prefinancovanie bývania (ďalej len „zmluva o úvere“). Na základe tejto zmluvy poskytol veriteľ dlžníkom účelovo určené peňažné prostriedky vo výške 75 018,26 eur. Dlžníci sa zaviazali splatiť úver veriteľovi v pravidelných anuitných mesačných splátkach. Doba splatnosti bola dojednaná na 30 rokov. Keďže sa dlžníci dostali do dlhodobého omeškania s úhradou jednotlivých splátok, veriteľ vyhlásil k 25. januáru 2011 predčasnú splatnosť úveru.</p> <p>Pri uzatváraní zmluvy o úvere veriteľ v súlade s § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase kontraktácie, plniac si svoju zákonnú povinnosť, ponúkol dlžníkom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky. Dlžníci po zákonom poučení zo strany veriteľa súhlasili s uzavretím rozhodcovskej zmluvy, čím bez ďalšieho vyslovili súhlas s prijatím návrhu veriteľa na riešenie prípadných sporov vzniknutých zo zmluvy o úvere prednostne na Stálom rozhodcovskom súde Slovenskej bankovej asociácie (ďalej len „SRS SBA“).</p> <p>Po zosplatnení úveru preto uplatnil veriteľ svoj nárok žalobou z 11. novembra 2011 na SRS SBA. Rozhodcovský súd v prvom rade posudzoval svoju právomoc a s tým spojenú platnosť rozhodcovskej doložky, a to aj z hľadiska ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a rozhodcovským rozsudkom z 26. júna 2012 žalobe bezmála v celom rozsahu vyhovel (zamietol ju iba v časti nároku na úrok z omeškania prevyšujúci 9 % p. a.).</p> <p>Na základe vykonateľného exekučného titulu sa veriteľ domáhal vymoženia judikovanej pohľadávky proti dlžníčke v rámci exekučného konania. Žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia Sbola okresným súdom 8. novembra 2012 zamietnutá, pretože okresný súd vyhodnotil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na to nadviazal konklúziu, že pre absenciu platnej rozhodcovskej zmluvy SRS SBA nemal právomoc vydať exekučný titul. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal veriteľ odvolanie. Krajský súd úznesením z 31. januára 2014 potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie. Veriteľ následne pokračoval v riadnom uplatňovaní práva a podal proti uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie, ktoré najvyšší súd odmietol uznesením z</p>

	<p>27. apríla 2015.</p> <p>Vzhľadom na závery exekučných súdov si veriteľ uplatnil pohľadávku zo zmluvy o úvere žalobou na všeobecnom súde. Okresný súd vydal 28. júla 2016 v tejto veci platobný rozkaz, ktorým uložil dlžníčke povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 22 665,12 eur a náhradu trov konania. Dlžníčka podala proti platobnému rozkazu odpor. Okrem iného namietla v podanom odpore aj premlčanie pohľadávky žalobcu.</p> <p>Rozsudkom okresného súdu č. k. 14 C 249/2016-97 z 23. januára 2017 bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá z dôvodu premlčania. Vo vzťahu k argumentácii veriteľa, že mu počas rozhodcovského a nadväzujúceho exekučného konania spočívala premlčacia lehota, okresný súd pomerne stroho konštatoval, že sa s týmto tvrdením nestotožnil, keďže v danom prípade nebola splnená podmienka uplatnenia práva „na súde alebo u iného príslušného orgánu“ v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka.</p> <p>Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala sťažovateľka (právny nástupca veriteľa) odvolanie, v ktorom apelovala najmä na princíp právnej istoty, v zmysle ktorého sa legitímne domnievala (až do právoplatného rozhodnutia v exekučnom konaní), že rozhodcovská zmluva (doložka) bola uzatvorená platne, a preto je vylúčené, aby sa na veriteľa spätne vzťahovali negatívne účinky spojené s uplatnením práva na nepríslušnom orgáne (nespočítanie premlčacej lehoty). Krajský súd v názorovej zhode so súdom prvej inštancie rozsudkom z 22. januára 2019 bez náležitého preskúmania vecnej správnosti potvrdil napadnuté rozhodnutie.</p> <p>Sťažovateľka podala proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie z dôvodu, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci [§ 421 ods. 1 písm. b) v spojení s § 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Uznesením najvyššieho súdu č. k. z 25. apríla 2022 dovolací súd odmietol dovolanie sťažovateľky.</p> <p>Za zásadnú právnu otázku, ktorá bola všeobecnými súdmi nesprávne právne vyriešená, považuje sťažovateľka otázku ne/spočívania premlčacej lehoty počas rozhodcovského a exekučného konania, v ktorom bola rozhodcovská doložka posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd sa nestotožnil s existenciou dovolacieho dôvodu uplatneného sťažovateľkou podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP vzhľadom na existujúcu ustálenú rozhodovaciu prax, a preto pristúpil k jeho posúdeniu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, konštatujúc, že odvolací súd sa od ustálenej judikatúry dovolacieho súdu neodklonil.</p> <p>Pokiaľ nejde o rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (relevantné sú aj staršie zbierky, pozri rozhodnutie najvyššieho súdu č. k. 6 Cdo 29/2017 z 24. januára 2018), tak možno za ustálenú prax považovať aj nepublikované rozhodnutie, ale musí spĺňať ďalšie predpoklady, a to (i) buď je tento názor vyjadrený opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach, alebo (ii) názor je vyjadrený aj v jednotlivom nepublikovanom rozhodnutí, ale na toto rozhodnutie (resp. právny názor v ňom vyjadrený) nadviazali niektoré neskôr vydané rozhodnutia, t. j. opäť musí ísť o akceptáciu právneho názoru v ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že pokiaľ najvyšší súd odkazuje na nepublikované rozhodnutia tvoriace jeho ustálenú rozhodovaciu prax, malo by ísť o viacero takých rozhodnutí, keď zároveň až v situácii takto definovaného vytvorenia ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP] možno považovať dotknutú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu za vyriešenú v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP. V opačnom prípade by čo i len jedno rozhodnutie trojčlenného dovolacieho senátu („vyriešením“ dotknutej právnej otázky) blokovalo akýkoľvek jej ďalší dovolací prieskum pre absenciu iného použiteľného dovolacieho dôvodu, teda podľa §</p>

421 ods. 1 písm. a) alebo c) CSP, a to vrátane rozhodovania veľkého senátu. Každé ďalšie dovolanie by totiž muselo byť vo vzťahu k riešeniu predmetnej právnej otázky odmietnuté (k tomu aj rozhodnutie sp. zn. IV. ÚS 273/2021 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 58/2021 – II).

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd poukázal iba na jedno relevantné rozhodnutie najvyššieho súdu (č. k. 2 Cdo 153/2017 z 22. februára 2018 nepublikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, pozn.), ktoré riešilo otázku spočívania premlčacej lehoty, uzatvárajúc, že jej plynutie sa počas rozhodcovského a exekučného konania nezastavilo. Poukaz najvyššieho súdu na jeho rozhodnutia sp. zn. 2 Obdo 5/2019 a 5 Obdo 71/2020 (vydané po podaní dovolania) je pre chýbajúcu podobnosť ťažiskových okolností s prejednávanou vecou irelevantný. V predmetných rozhodnutiach sa najvyšší súd zaoberal otázkou, či sa na tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah z úverovej zmluvy so spotrebiteľom prednostne aplikuje Občiansky zákonník namiesto Obchodného zákonníka pri posudzovaní inštitútu uznania záväzku. Uvedenému chýba podobnosť skutkových okolností s prejednávanou právnou vecou sťažovateľky vo vzťahu k prvej položenej právnej otázke. Ústavný súd sa vzhľadom na poukaz najvyššieho súdu na jediné relevantné rozhodnutie dovolacieho súdu o spornej právnej otázke nemôže stotožniť s názorom najvyššieho súdu, že predmetné rozhodnutie môže predstavovať otázku vyriešenú, teda otázku, o ktorej existuje ustálená rozhodovacia prax, a to ani v prípade ponímania ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu len ako rozhodnutí najvyššieho súdu v dovolacom konaní. Záver o neprípustnosti dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP založený na argumente, že ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu bola vytvorená, je teda zásadne, a to s ústavnou relevanciou, nesprávny.

Najvyšší súd vôbec nereflektoval na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 486/2018 z 15. apríla 2021 (vydaný síce po podaní dovolania, ale predložený sťažovateľkou počas dovolacieho konania), v ktorom ústavný súd svoje predchádzajúce názory korigoval, keď judikoval: „Rozhodcovská doložka, ktorá bola súčasťou dojednaných obchodných podmienok medzi stranami, nastolila subjektívny stav právnej istoty a právny predchodca sťažovateľky dôvodne vychádzal z tohto dojednania, keď si právo proti žalovanej uplatnil na rozhodcovskom súde. V čase tohto jeho úkonu nemal žiaden dôvod na to, aby rozumne predpokladal opak, ktorý spočíval v neskoršom posúdení neplatnosti rozhodcovskej doložky. Bolo by v rozpore s právnou istotou nastolenou stranami uzavretou zmluvou, aby sťažovateľka neplatnosť rozhodcovskej doložky predpokladala a konala v protiklade s ňou tak, že by si právo zo zmluvy uplatnila na súde. Sťažovateľka dôvodne vychádzala z nespochybného zmluvného dojednania a nárok si uplatnila na inom na základe zmluvy príslušným orgáne. Stotožnenie sa so správnosťou záveru, že dojednaný a dovtedy, čo sa týka právomoci, nespochybný rozhodcovský súd, nie je iným príslušným orgánom podľa § 112 Občianskeho zákonníka, by nevyhnutne viedlo nielen k tomu, že by sťažovateľka musela konať neracionálnym spôsobom, ale aj k popretiu zmyslu § 112 Občianskeho zákonníka, ktorého účelom je ochrana oprávnenej osoby pred plynutím premlčacej doby v prípade riadneho uplatnenia nároku v konaní, ktoré nevedlo k jeho právoplatnému priznaniu alebo ku skutočnému vymoženiu, a preto tento výklad popiera účel a význam aplikovaného zákonného ustanovenia, čo vedie k jeho rozporu so základnými právami sťažovateľky.“ Uvedené odôvodnenie rozhodnutia ústavného súdu korešponduje s argumentáciou sťažovateľky uvedenou v dovolaní, ako aj ústavnej sťažnosti, ku ktorej najvyšší súd nezaujal právny názor napriek tomu, že odpovede na sťažovateľkou formulovanú právnu otázku sú podstatou námietky porušenia základných práv sťažovateľky rozsudkom krajského súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky bez náležitého meritórneho vysporiadania sa s jej námietkami, neakceptujúc dovolací dôvod uplatnený podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodu existencie ustálenej

	<p>rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP] v otázke plynutia premlčacej lehoty v prípade uplatnenia práva na rozhodcovskom súde na základe neplatnej rozhodcovskej doložky (ktorej neplatnosť bola posúdená v neskoršom súdnom konaní), zároveň bez prihliadnutia na aktuálnu judikatúru ústavného súdu, bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Zásah všeobecných súdov v podobe vyslovenia premlčania uplatneného práva sťažovateľky môže viesť k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Na strane druhej z okolností, že o predmetnej otázke nebolo v dôsledku účinkov tohto nálezu všeobecnými súdmi definitívne rozhodnuté (kasácia nedôvodného odmietnutia dovolania), nemožno uzavrieť, že by k porušeniu týchto práv sťažovateľky došlo, a preto, preferujúc aj minimalizáciu zásahu ústavného súdu pri súčasnom naplnení jeho účelu, nebolo ústavnej sťažnosti v tejto časti namietaného porušenia práv vyhovené.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu rozhodnutie-závaznosť arbitrážnosť dovolacie dôvody-nesprávne právne posúdenie dovolanie</p>

spisová značka	IV. ÚS 496/2022
populárny názov	Oceniteľnosť predmetu sporu
sudca spravodajca	Miroslav Duriš
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	10.01.2023
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 133 ods. 2</p>
analytická právna veta	<p>Otázka trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnu dimenziu v prípade postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich trovy konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prepätého formalizmu), a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o trovách konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia sú účastníkmi konania na okresnom súde v postavení žalobcov proti žalovanému mestu Námestovo, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom z 9. júla 2020 žalobu sťažovateľov o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zamietol. Zároveň žalovanému priznal proti sťažovateľom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľov rozsudkom z 25. augusta 2021 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a zároveň bol žalovanému priznaný proti sťažovateľom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.</p> <p>Okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom zo 7. januára 2022 rozhodol, že sťažovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému</p>

	<p>náhradu trov konania v sume 7 383,89 eur na účet právneho zástupcu žalovaného. Uznesením okresného súdu z 19. mája 2022 bola sťažnosť sťažovateľov proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka zamietnutá ako nedôvodná. Okresný súd určil výšku náhrady trov konania podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. podľa § 10 ods. 2, § 13a ods. 1 a § 16 ods. 3.</p> <p>Sťažovatelia namietali, že súd pri stanovení základnej tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby nesprávne vychádzal z tarifnej hodnoty veci stanovenej znaleckým posudkom č. 1/2019.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovatelia sa žalobou podanou 31. marca 2017 domáhali určenia, že sú vlastníkami nehnuteľnosti – pozemku. V zmysle znaleckého posudku č. 1/2019 vypracovaného znalcom bola stanovená hodnota pozemku vo výške 90,89 eur za 1 m².</p> <p>V uznesení okresného súdu sa uvádza, že súkromný znalecký posudok je posudok, ktorého vypracovanie nenariadil súd, ale o jeho vypracovanie požiadala znalca, prípadne znalecký ústav priamo strana sporu. Súkromný znalecký posudok je postavený v zákone č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na úroveň znaleckého posudku vykonaného na podnet súdu. Táto úprava plne zodpovedá povahe kontradiktórneho sporu. Súkromný znalecký posudok môže byť vyhotovený pred začatím konania alebo v jeho priebehu, ak by sa vyhotovoval v priebehu konania, súd poskytne znalcovi súčinnosť, čo znamená, že mu umožní nahliadnuť do spisu alebo sa inak oboznámiť s informáciami potrebnými na vypracovanie znaleckého posudku. Podľa právnej vety nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 478/2014-28 z 18. marca 2015 pokiaľ je vec, právo alebo plnenie, ktoré sú predmetom súdneho sporu, peniazmi oceníteľné, potom sa táto suma považuje za základ pre tarifnú hodnotu, a to aj v prípadoch určenia vlastníckeho práva k takejto veci. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uzavrel, že uznesenie okresného súdu, ktoré bolo vydané vyšším súdnym úradníkom, je vecne správne a vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.</p> <p>V súvislosti s vymedzeným predmetom ústavnej sťažnosti považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že podľa § 10 ods. 2 vyhlášky ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby.</p> <p>Z odôvodnenia okresného súdu okrem všeobecného odkazu na predložený súkromný znalecký posudok tak jednoznačne v prípade aplikácie § 10 ods. 2 vyhlášky nevyplýva skutočnosť, z akých dôvodov aplikoval pri svojom rozhodnutí predmetný znalecký posudok, ktorý určil hodnotu pozemku, z ktorého boli parcely tvoriace predmet konania vytvorené, k 1. februáru 2019, na úkony poskytnutej právnej služby (za predpokladu, že ide o úkony vo veci samej) pred týmto dátumom. Z rozhodnutia okresného súdu nie je navyše ani zrejmé, z akej sumy bol vyrubený súdny poplatok za konanie v tejto veci, pričom táto skutočnosť môže byť nositeľom informácie o hodnote sporu pri začatí poskytovania právnej služby.</p> <p>Ústavný súd preto v kontexte jeho zistení, zohľadňujúc vlastnú judikatúru, poznamenáva, že otázku oceníteľnosti predmetu konania je potrebné skúmať v každom prípade jednotlivo so zreteľom na účinky meritórneho rozhodnutia súdu na strany konania, resp. na možnú zmenu hmotnoprávneho postavenia strán konania (II. ÚS 226/2012, II. ÚS 492/2013, I. ÚS 92/2020, I. ÚS 111/2020). Otázku základnej sadzby tarifnej odmeny pri výpočte náhrady trov právneho zastúpenia zúčastnenej osobe (cena veci, ktorej sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby) okresný súd posúdil zjavne v rozpore s účelom vyhlášky, čo vyplynulo z nesprávnej interpretácie a aplikácie jej príslušných ustanovení. V okolnostiach veci ide o vadu, ktorá mala vplyv nielen na vecnú správnosť napadnutého uznesenia, ale z ústavného hľadiska jej intenzita indikuje neudržateľnosť. Sumarizujúc už uvedené závery, ústavný súd</p>

	rozhodol, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu práva sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	advokát, advokácia-advokátska tarifa

Uznesenie:

spisová značka	IV. ÚS 677/2022
populárny názov	Zákonné vecné bremeno-dočasná úprava pomerov
sudca spravodajca	Ivan Fiačan
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	20.12.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	V § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. je upravené zákonné vecné bremeno, ktoré vzniká na pozemkoch pod stavbami, ktoré prešli do vlastníctva obcí a vyšších územných celkov. Z odseku 2 tohto ustanovenia vyplýva, že zákonné vecné bremeno je dočasné riešenie, a to pokiaľ nedôjde k pozemkovým úpravám v príslušnom katastrálnom území. Je teda zrejmé, že obce alebo vyššie územné celky sa mohli a mali odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. od 1. júla 2009, zamerať na usporiadanie vzťahov k pozemkom pod ich stavbami. Tento zákon im dal konkrétne možnosti, ako tieto právne vzťahy usporiadať. Vznik zákonného vecného bremena je tak určitým núdzovým a dočasným riešením pre situácie, ak k pozemku neexistoval žiaden iný právny vzťah. Ak však takýto vzťah existoval, vecné bremeno zo zákona nevzniklo. Obec mala právo tento pozemok užívať a počas trvania tohto vzťahu mala a mohla usporiadať vzťah s vlastníkom sporného pozemku postupom podľa zákona č. 66/2009 Z. z.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka, obec, je v postavení žalovanej v spore žalobkyne – fyzickej osoby o vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa svoj návrh odôvodnila tým, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti – parcely s výmerou 900 m², pričom túto parcelu užíva žalovaná sťažovateľka ako športový areál – ihrisko, a to bez toho, aby poskytovala žalobkyni protiplnenie za užívanie cudzej nehnuteľnosti.</p> <p>Okresný súd Prešov rozsudkom zo 14. februára 2019 žalobe vyhovel a zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobkyni 2 610,90 eur s úrokom z omeškania ako náhradu za užívanie nehnuteľnosti za obdobie od 25. júla 2012 do 30. júna 2014. Okresný súd neprisvedčil argumentácii sťažovateľky, že na pozemku vzniklo v jej prospech zákonné vecné bremeno podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky.</p> <p>Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom uviedla, že úmyslom zákonodarcu pri prijímaní zákona č. 66/2009 Z. z. je nepochybne to, že ak po dni účinnosti tohto zákona z akýchkoľvek dôvodov zmluvne dohodnuté iné právo zanikne, vzniká právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom z 25. júna 2020 rozsudok okresného súdu potvrdil. Poukázal na to, že nájomný vzťah 1. januára 2010 zanikol, a teda vzťah medzi stranami nie je upravený ani zmluvne ani zákonom č. 66/2009 Z. z., preto ide o užívanie parcely bez právneho dôvodu.</p>

	<p>Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol napadnutým uznesením zo 17. augusta 2022 tak, že dovolanie odmietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta právne posúdenie otázky, či zákonné vecné bremeno podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vznikne aj po zániku zmluvného (nájomného) vzťahu na pozemku, ktorý existoval v čase účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. Vzhľadom na to, že sťažovateľka je toho názoru, že vecné bremeno na pozemku žalobkyne v jej prospech vzniklo, argumentuje ďalej v prospech záveru, že za toto zákonné vecné bremeno patrí žalobkyňi len jednorazová náhrada.</p> <p>Dovolací súd dovolanie odmietol z dôvodu, že rozsudok krajského súdu je dostatočne odôvodnený a závery v ňom prijaté nie sú arbitrárne. Ústavný súd preto preskúmal odôvodnenie rozsudku krajského súdu a konštatuje, že je z neho jasné, z akého skutkového stavu vychádzal, aké právne predpisy aplikoval, ako ich vyložil, ako aj to, prečo neakceptoval právnu argumentáciu sťažovateľky. Je tak z neho zjavné, že sa priklonil k záveru, že pokiaľ zákon č. 66/2009 Z. z. upravuje vznik vecného bremena za predpokladu, že k nehnuteľnosti neexistuje iné právo ku dňu účinnosti zákona, nemôže toto vecné právo vzniknúť neskôr po zániku tohto iného vzťahu k pozemku; týmto výkladom by poprel text zákona. Krajský súd je toho názoru, že ak by malo vecné bremeno vzniknúť po zániku iného zmluvného vzťahu k pozemku, muselo by to vyplývať zo zákona. Dovolací súd výklad krajského súdu nepovažuje za arbitrárny, teda za taký, ktorý by zásadne poprel účel a význam aplikovaných právnych noriem. Ústavný súd preto konštatuje, že najvyšší súd ako súd dovolací správne vyhodnotil odôvodnenie rozsudku krajského súdu ako dostatočné. Vo vzťahu k námietke nesprávneho právneho posúdenia najvyšší súd nemohol rozsudok krajského súdu vecne prejednať pre obmedzenie racione valoris (§ 422 ods. 1 CSP). Koniec koncov, sťažovateľka v ústavnej sťažnosti ani konkrétne nepoukazovala na určité nedostatky uznesenia najvyššieho súdu. Ústavný súd tak konštatuje, že najvyšší súd v uznesení, ktorým dovolanie sťažovateľky odmietol, postupoval ústavne konformne a ústavný súd nezistil porušenie práva na spravodlivý proces.</p> <p>Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu možno uviesť, že krajský súd sa vecou sťažovateľky podrobne zaoberal, popísal a zhodnotil potrebné skutočnosti, ktoré považoval za relevantné. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka namieta právne posúdenie otázky, či vznikne zákonné vecné bremeno podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. aj po zániku zmluvného vzťahu na pozemku, ktorý tu bol v čase účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z.</p> <p>Cieľom a zmyslom zákona č. 66/2009 Z. z. je usporiadať dovtedy neusporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom pod stavbami, ktoré boli delimitované na obce a vyššie územné celky v rámci reformy verejnej správy. V dôsledku tejto reformy sa obce a vyššie územné celky stali vlastníkami stavieb, ak však štát nebol vlastníkom pozemkov pod stavbami, pozemky pod stavbami do ich vlastníctva neprešli. Zákon č. 66/2009 Z. z. upravuje v zásade dva spôsoby, ako usporiadať vlastnícke vzťahy k pozemkom pod stavbami, ktoré prešli do vlastníctva obcí a vyšších územných celkov. Prvým je zámenná zmluva, prostredníctvom ktorej obec alebo vyšší územný celok zamení pozemok pod stavbou za iný pozemok toho istého druhu a v tom istom katastrálnom území. Druhým spôsobom je postup podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 330/1991 Zb.“). Konkrétny postup týkajúci sa jednoduchých pozemkových úprav vykonávaných na usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkom pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, je aktuálne upravený v § 8i zákona č. 330/1991 Zb.</p> <p>V § 4 je upravené zákonné vecné bremeno, ktoré vzniká na pozemkoch pod stavbami, ktoré prešli do vlastníctva obcí a vyšších územných celkov. Z odseku 2 tohto ustanovenia vyplýva, že zákonné vecné bremeno je dočasné riešenie, a to pokiaľ nedôjde k pozemkovým úpravám v príslušnom katastrálnom území. Je</p>

	<p>teda zrejmé, že obce alebo vyššie územné celky sa mohli a mali odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. od 1. júla 2009, zamerať na usporiadanie vzťahov k pozemkom pod ich stavbami. Tento zákon im dal konkrétne možnosti, ako tieto právne vzťahy usporiadať. Vznik zákonného vecného bremena je tak určitým núdzovým a dočasným riešením pre situácie, ak k pozemku neexistoval žiaden iný právny vzťah. Ak však takýto vzťah existoval, ako v tomto prípade, vecné bremeno zo zákona nevzniklo. Sťažovateľka tak ako obec mala právo tento pozemok užívať a počas trvania tohto vzťahu mala a mohla usporiadať vzťah s vlastníčkou sponého pozemku postupom podľa zákona č. 66/2009 Z. z.</p> <p>Vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. tak nie je mienené na trvalé usporiadanie vzťahov k pozemkom pod stavbami obcí a vyšších územných celkov. Zmyslom tohto zákona je upraviť spôsob ako vlastníkom pozemkov pod stavbami obcí a vyšších územných celkov poskytnúť adekvátnu náhradu za ich pozemok (zámenou alebo spôsobom podľa zákona č. 330/1991 Zb.). Obec má v zmysle § 8i zákona č. 330/1991 Zb. právo iniciovať konanie o pozemkových úpravách, prípadne sa môže s vlastníkom dohodnúť aj inak. Tieto možnosti jej príslušná právna úprava ponúka účinnosťou zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. už od 1. júla 2009. Pokiaľ tak sťažovateľka dosiaľ neurobila a vzájomné vzťahy s vlastníčkou pozemku neusporiadala, je potrebné, aby uhradila žalobkyni primeranú odplatu za užívanie jej pozemku. Sťažovateľka neuviedla, či a prípadne s akým výsledkom sa pokúsila o usporiadanie vzájomných vlastníckych práv so žalobkyňou. Preto nemožno hovoriť o tom, že išlo o úmysel zákonodarcu, ktorý mienil upraviť vznik zákonného vecného bremena aj po zániku iného vzťahu k pozemkom. Treba pripustiť, že iné právo k pozemku mohlo zaniknúť aj krátko po účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., avšak pokiaľ zákon vznik vecného bremena podmieňuje jasnou a určitou podmienkou (neexistencia iného vzťahu k pozemku ku dňu účinnosti zákona), nie je možné ju výkladom rozšíriť, najmä ak má ísť o vznik vecného práva k cudzej veci. Sťažovateľka od r. 2009 nedokázala usporiadať vzťah pod stavbou ihriska a domáha sa akceptovania záveru, že má na pozemku vecné bremeno. Vecné bremeno rozhodne nebolo mienené ako trvalé usporiadanie vzájomných vzťahov, ale len do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území (§ 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z.).</p> <p>Úvahy krajského súdu sú tak ústavne konformné a nemožno dospieť k záveru, že by boli nelogickým excesom. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>vecné bremeno-zriadenie obec-majetok obce</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.